

ИМТИЁЗ БА КИҶО ДОДА МЕШАВАД?

Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон пайваста барои шаҳрвандони ниёзманди ҷумҳурӣ ғамхорӣ ва ҷавонони соҳибистеъдоду болаёқатро дастгирию қадршиносӣ мекунад. Мувофиқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон дар ИМД барои гурӯҳҳои муайяни довталабон имтиёзҳо муқаррар гардидаанд (нигаред ба ҷадвали 18-ум). Ба довталабоне имтиёз дода мешавад, ки онҳо дар бораи соҳибҳуқуқ буданашон барои гирифтани имтиёз ҳуҷҷатҳои тасдиқкунандаро пешниҳод кардаанду ҳолҳои гузариши фанниро аз ҳамаи субтестҳои дахлдор (бо дарназардошти имтиҳонҳои қисмҳои В ва Г барои довталабони дахлдор) ба даст овардаанд. Тартиби додани имтиёзро Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар кардааст.

Барои гирифтани имтиёзҳо чунин шарту талабот пешбинӣ гардидааст:

1) пешниҳоди ҳуҷҷатҳои зарурӣ дар вақти бақайдгирӣ:

- маълумотномаи силсиладор дар бораи маъюби гурӯҳи 1-ум ё 2-юм ё “кӯдаки маъюб” будани довталаб, ки Хадамоти давлатии ташхиси тиббӣю иҷтимоии Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон додааст ва нусхаи маълумотномаи силсиладори тасдиқкардаи ин мақомот (агар тибқи ҳулосаи Хадамоти мазкур барои ӯ аз рӯйи ихтисосҳои интиҳобкардааш таҳсил манъ карда нашуда бошад);
- хатти вафоти падар ва модар, шаҳодатнома дар бораи таваллуди довталаб ва ҳуҷҷат (маълумотнома бо муҳр) дар ин бора аз мақомоти мазкур – барои ятимони кулли то 21-сола;
- қарори мақоми васояту парастории мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатии шаҳр ё ноҳияи дахлдор дар бораи бепарастор будани довталаб ва нусхаи ҳуҷҷати тасдиқкардаи ин мақомот – барои бепарасторони то 21-сола;
- хатти вафоти падар ё модар, шаҳодатнома дар бораи таваллуди довталаб (то 21-сола) ва нусхаи нотариалӣ тасдиқшудаи ҳуҷҷатҳои мазкур барои фарзандони хизматчиёни ҳарбие, ки ҳангоми иҷрои уҳдадорӣ хизмати ҳарбӣ ҳалок гардидаанд ё ҳангоми иҷрои уҳдадориҳои хизмати ҳарбӣ маъюб ё бемор шуда, бар асари он фавтидаанд. Дар хатти вафот бояд сабаби вафот мушаххас нишон дода шуда бошад;
- тавсияномаи Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон барои ғолибияти довталаб дар олимпиадаи фаннии ҷумҳуриявӣ ё байналмилалӣ (барои онҳое, ки ҷойи 1-ум, 2-юм ё 3-юмро ишғол намудаанд);
- тавсияномаи Вазорати фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон барои ғолибияти довталаб дар озмун ё фестивали таҳассусии ҷумҳуриявӣ ё байналмилалӣ соҳаи санъат ё фарҳанг (барои ғолибони озмуну фестивалҳои таҳассусии ҷумҳуриявӣ ё байналмилалӣ соҳаи санъат ва фарҳанг);
- билети ҳарбӣ ё шаҳодатномаи муваққатӣ, ки барои шахсони хизмати ҳарбиро дар Қувваҳои мусаллаҳи Ҷумҳурии Тоҷикистон пурра адокарда дода шудааст ва нусхаи билети ҳарбӣ ё шаҳодатномаи муваққатӣ;

- шаҳодатнома дар бораи дорандаи яке аз унвонҳои: “Устои варзиши дараҷаи байналмилалӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон”, “Устои шоистаи варзиши Ҷумҳурии Тоҷикистон”, “Устои варзиши Ҷумҳурии Тоҷикистон” ё дараҷаи “Номзад ба устои варзиши Ҷумҳурии Тоҷикистон” будан ва нусхаи ин ҳуҷҷат, ба шарте ки шаҳодатномаро яке аз мақомоти зерин дода бошад:
  - ✓ Кумитаи кор бо ҷавонон ва варзиши назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон (собиқ Кумитаи ҷавонон, варзиш ва сайёҳии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон);
  - ✓ Раёсати кор бо ҷавонон ва варзиши шаҳри Душанбе;
  - ✓ Раёсати кор бо ҷавонон ва варзиши вилояти Суғд;
  - ✓ Раёсати кор бо ҷавонон ва варзиши вилояти Хатлон;
  - ✓ Раёсати кор бо ҷавонон ва варзиши ВМКБ;
  - ✓ Баҳши кор бо ҷавонон ва варзиши минтақаи Кӯлоби вилояти Хатлон;
- 2) мувофиқати дастоварди довталаб ба ихтисос(ҳо)и интиҳобкарда, яъне дастоварди довталаб дар сурате ба ҳисоб гирифта мешавад, ки агар:
  - фанне, ки довталаб дар олимпиадаи ҷумҳуриявӣ ё байналмилалӣ аз он ғолиб шудааст, барои ихтисос(ҳо)и интиҳобкардааш субтестҳои асосӣ ё фанни ба он(ҳо) мувофиқаткунанда бошад;
  - дастовардҳое, ки довталаб дар соҳаи санъат ё фарҳанг дорад, ба ихтисос(ҳо)и аз соҳаи санъат ё фарҳанг интиҳобкардааш мувофиқат кунад;
  - дастовардҳое, ки довталаб дар соҳаи варзиш дорад, ба ихтисос(ҳо)и аз соҳаи варзиш интиҳобкардааш мувофиқат кунад;
- 3) дастовардҳои довталабон ба шартҳои зерин ба назар гирифта мешаванд:
  - олимпиада(ҳо)и фаннии ҷумҳуриявӣ, ки довталаб аз он(ҳо) дастовард дорад, дар ҳамон соҳа, ки довталаб имтиҳон месупорад, баргузор шуда бошад;
  - аз баргузориҳои олимпиада(ҳо)и фаннии байналмилалӣ, ки довталаб дар он(ҳо) ғолиб шудааст, то соли баргузориҳои ИМД набояд аз 2 сол бештар гузашта бошад. **Дастовардҳо аз олимпиадаҳои фосолавӣ ба назар гирифта намешаванд.**
  - аз баргузориҳои озмуну фестивал(ҳо)и таҳассусии ҷумҳуриявӣ ва байналмилалӣ соҳаи санъат ва фарҳанг, ки довталаб дар он(ҳо) ғолиб шудааст, то соли ИМД набояд аз 2 сол бештар гузашта бошад;
- 4) дуруст ва дақиқ пешниҳод кардани маълумот дар бораи ҷойи зист ва муассисаи таълимӣ, ки довталаб дар он таҳсил мекунад ё онро хатм кардааст (барои довталабони Донишгоҳи давлатии тиббии Тоҷикистон ба номи Абӯалӣ ибни Сино, Донишгоҳи давлатии тиббии Хатлон (танҳо барои гурӯҳҳои ройгон) ва коллеҷҳои тиббӣ (танҳо барои ихтисоси “Кори момодоягӣ”), ки барои илова кардани коэффитсиент ба натиҷаҳои имтиҳонашон (ҷамъии балҳои умумии қисми А) ҳуқуқ доранд);
- 5) иштирок дар имтиҳонҳо ва гирифтани ҳолҳои гузариши фаннӣ аз ҳамаи субтестҳои дахлдор.

Феҳристи ихтисосҳо ва фанҳои таълимӣ таҳсилоти миёнаи умумӣ ба ин ихтисосҳо мувофиқаткунандаи олимпиадаҳои ҷумҳуриявӣю байналмилалӣро, ки аз рӯйи онҳо ба довталабон дар ИМД имтиёз дода мешавад, Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ кардааст. Вазорати номбурда феҳристи ихтисосҳоеро, ки

дастовардҳои довталабон дар соҳаи фарҳангу санъат ва варзиш ба онҳо мувофиқат карда, дар асоси ин дастовардҳо ба довталабон дар ИМД имтиёз дода мешавад, низ тасдиқ кардааст. Ин феҳристҳо дар сомонаи Марказ гузошта мешаванд.

Дорандагони аттестат (шаҳодатнома)-и универсалӣ бо медали тилло ё нуқра ва дорандагони аттестат (шаҳодатнома)-и аълои равиявӣ бо медали тилло ё нуқра (дар сурати мувофиқат кардани равия ба ихтисоси интихобкардаашон) ба муассисаҳои таълимии таҳсилоти олии касбӣ тибқи тартиби муқарраркардаи Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон бо суҳбат қабул карда мешаванд. Агар ин гуна шахсон аз имтиёзи пешбиникардаи вазорат даст кашада, дар ИМД иштирок кардан хоҳанд, дар ИМД мувофиқи тартиби умумӣ, яъне бе гирифтани имтиёз ширкат менамоянд.

Рӯйхати ҳар яке аз гурӯҳҳои довталабони имтиёздорро бо пешниҳоди Марказ мақомоти ваколатдори давлатии дахлдор тасдиқ мекунад: ятимони кул ва бепарасторон; маъҷубони гурӯҳҳои 1-ум, 2-юм ва “кӯдакони маъҷуб”; фарзандони хизматчиёни ҳарбие, ки ҳангоми иҷрои уҳдадории хизмати ҳарбӣ ҳалок гардидаанд ё ҳангоми иҷрои уҳдадориҳои хизмати ҳарбӣ маъҷуб ё бемор шуда, бар асари он фавтидаанд; шахсони дар соҳаи санъату фарҳанг ва варзиш дастоварддошта; шахсони дар Қувваҳои мусаллаҳи Ҷумҳурии Тоҷикистон хизмати ҳарбиرو пурра адокарда; ғолибони олимпиадаҳои фаннии ҷумҳуриявӣ ва (ё) байналмилалӣ.

Агар довталаб ба якчанд гурӯҳи довталабони имтиёздор дохил бошад, аз балҳои имтиёзии барои ин гурӯҳҳо муқарраршуда ба ӯ бали имтиёзии баландтарин, ки ба гирифтани ҳақ дорад, дода мешавад.

Ба довталабони Донишгоҳи давлатии тиббии Тоҷикистон ба номи Абӯалӣ ибни Сино, Донишгоҳи давлатии тиббии Хатлон ва коллеҷҳои тиббӣ, ки хатмкардаи муассисаҳои таълимии шаҳру ноҳияҳои ба онҳо коэффитсиент ҷудошуда ва ҳам сокини яке аз ҳамин шаҳру ноҳияҳои он, бали коэффитсиент пешбинӣ шудааст. Агар довталаб муассисаи таълимии таҳсилоти миёнаи умумӣ (синфи 11-ум) ё таҳсилоти ибтидоии касбӣ, ё таҳсилоти миёнаи касбиро дар шаҳр ё ноҳия ба он коэффитсиент муқарраршуда хатм карда бошад, дар шаҳр ё ноҳияи дигар, ки ба он низ коэффитсиент муқаррар шудааст, мезиста бошад, аз рӯйи бали коэффитсиенти муқарраршуда ба шаҳр ё ноҳияи дар он мезиста имтиёз (бали коэффитсиент) мегирад.

Бали коэффитсиент барои довталабони Донишгоҳи давлатии тиббии Тоҷикистон ба номи Абӯалӣ ибни Сино, Донишгоҳи давлатии тиббии Хатлон, инчунин довталабони ихтисоси “Кори момодоягӣ”-и коллеҷҳои тиббиرو интихобкарда, ки тибқи тартиб ҳуқуқи гирифтани бали коэффитсиентро доранд, аз рӯйи бали умумии қисми А – имтиҳон дар заминаи таҳсилоти миёнаи умумӣ (синфи 11-ум) ба дастовардашон ҳисоб карда шуда, танҳо барои гурӯҳҳои ройгон, дар сурати соҳибгаштани ин довталабон ба ҳолҳои гузариши фаннӣ аз ҳамаи субтестҳои қисми мазкур, илова мешавад.

Қимати коэффитсиентҳоро вобаста аз таъминоти шаҳру ноҳияҳо бо табибон ва кормандони миёнаи тиб ҳар сол Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар мувофиқа бо Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян менамояд.

Гурӯҳҳои имтиёздор дар ИМД ва балҳои имтиёзӣ

№	Имтиёздорон
1.	<i>Шахсоне, ки ба натиҷаи имтиҳонҳояшон 150 бал илова мешавад:</i>
1.1.	Ятимони кул (бе падару модар) ва бепарасторони то 21-сола бо пешниҳоди ҳуҷҷатҳои зарурӣ.
1.2.	Маъҷубони гурӯҳҳои 1-уму 2-юм ва “қўдакони маъҷуб”, ки мувофиқи ҳулосаи Хадамоти давлатии ташхиси тиббию иҷтимоии Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳсили онҳо аз рӯи ихтисосҳои интихобкардашон манъ карда нашудааст (тибқи пешниҳоди ҳуҷҷатҳои зарурӣ).
2.	<i>Шахсоне, ки ба натиҷаи имтиҳонҳояшон 100 бал илова мешавад:</i>
2.1.	Фарзандони то 21-солаи хизматчиёни ҳарбие, ки ҳангоми иҷрои уҳдадорӣ хизмати ҳарбӣ ҳалок гардидаанд, ё ҳангоми иҷрои уҳдадорӣ хизмати ҳарбӣ маъҷуб ё бемор шуда, бар асари он фавтидаанд (асл ва нусхаи нотариалӣ тасдиқшудаи ҳуҷҷатҳо).
2.2.	Ғолибони олимпиадаҳои ҷумҳуриявӣ ва байналмилалӣ хонандагони муассисаҳои таълимӣ таҳсилоти миёнаи умумӣ (ба ғайр аз озмунҳои фосилавӣ), ки аз фанни асосии имтиҳонии ихтисос(ҳо)и интихобкарда соҳиби медали ҷойи 1-ум ва тавсияномаи Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон гаштаанд.
2.3.	Ғолибони озмуну фестивалҳои бадеӣ ва эҷодии байналмилалӣ соҳаи фарҳанг ва санъат бо тавсияномаи Вазорати фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон (дар сурати мувофиқати дастоварди ду соли охир тибқи ихтисос(ҳо)и аз равияи санъат ва фарҳанг интихобкардашон).
2.4.	Дорандагони унвони “Устоди варзиши дараҷаи байналмилалӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон” ва “Устоди шоистаи варзиши Ҷумҳурии Тоҷикистон” (тибқи пешниҳоди ҳуҷҷати тасдиқкунанда – шаҳодатнома).
3.	<i>Шахсоне, ки ба натиҷаи имтиҳонҳояшон 75 бал илова мешавад:</i>
3.1.	Ғолибони олимпиадаҳои ҷумҳуриявӣ ва байналмилалӣ хонандагони муассисаҳои таълимӣ таҳсилоти миёнаи умумӣ (ба ғайр аз озмунҳои фосилавӣ), ки аз фанни асосии имтиҳонии ихтисос(ҳо)и интихобкарда соҳиби медал барои ҷойи 2-юм ва тавсияномаи Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон гаштаанд.
3.2.	Ғолибони озмуну фестивалҳои бадеӣ ва эҷодии ҷумҳуриявӣ соҳаи фарҳанг ва санъат бо тавсияномаи Вазорати фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон (дар сурати мувофиқати дастоварди ду соли охир тибқи ихтисос(ҳо)и аз равияи санъат ва фарҳанг интихобкардашон).
3.3.	Дорандагони унвони “Устоди варзиши Ҷумҳурии Тоҷикистон” (тибқи пешниҳоди ҳуҷҷати тасдиқкунанда – шаҳодатнома).
3.4.	Довталабоне, ки 2 (ду) соли пурра хизмати ҳарбиро дар Қувваҳои мусаллаҳи Ҷумҳурии Тоҷикистон адо кардаанд.
4.	<i>Шахсоне, ки ба натиҷаи имтиҳонҳояшон 50 бал илова мешавад:</i>
4.1.	Ғолибони олимпиадаҳои ҷумҳуриявӣ ва байналмилалӣ хонандагони муассисаҳои таълимӣ таҳсилоти миёнаи умумӣ (ба ғайр аз озмунҳои фосилавӣ), ки аз фанни асосии имтиҳонии ихтисос(ҳо)и интихобкарда соҳиби медал барои ҷойи 3-юм ва тавсияномаи Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон гаштаанд.
4.2.	Дорандагони дараҷаи “Номзад ба устоди варзиши Ҷумҳурии Тоҷикистон” (тибқи пешниҳоди ҳуҷҷати тасдиқкунанда – шаҳодатнома).

Балҳои имтиёз ба ҷамъи умумии балҳои аз қисм(ҳо)и дахлдори имтиҳонҳо бадастовардаи танҳо докталабони имтиёздоре илова карда мешавад, ки онҳо аз ҳамаи субтестҳои дахлдор ҳолҳои гузариши фанниро ба даст овардаанд.

Агар докталаби имтиёздор як маротиба бо гирифтани имтиёз аз рӯйи яке аз ихтисосҳои интихобкардааш ба муассисаи таълимии таҳсилоти миёна ё олии касбӣ тақсимот шуда бошад, дар сол(ҳо)и дигар ба ӯ имтиёз дода намешавад.

Бали коэффитсиент ба докталабони Донишгоҳи давлатии тиббии Тоҷикистон ба номи Абӯалӣ ибни Сино, Донишгоҳи давлатии тиббии Хатлон, инчунин докталабони ихтисоси “Кори момодоягӣ”-и коллеҷҳои тиббӣ, ки тибқи тартиб ҳуқуқи гирифтани коэффитсиентро доранд, аз рӯйи бали умумии аз қисми А бадастовардашон ҳисоб карда шуда, танҳо барои гурӯҳҳои ройгон, дар сурати ҳолҳои гузариши фанниро аз ҳамаи субтестҳои ин қисм гирифтанишон, дода мешавад.